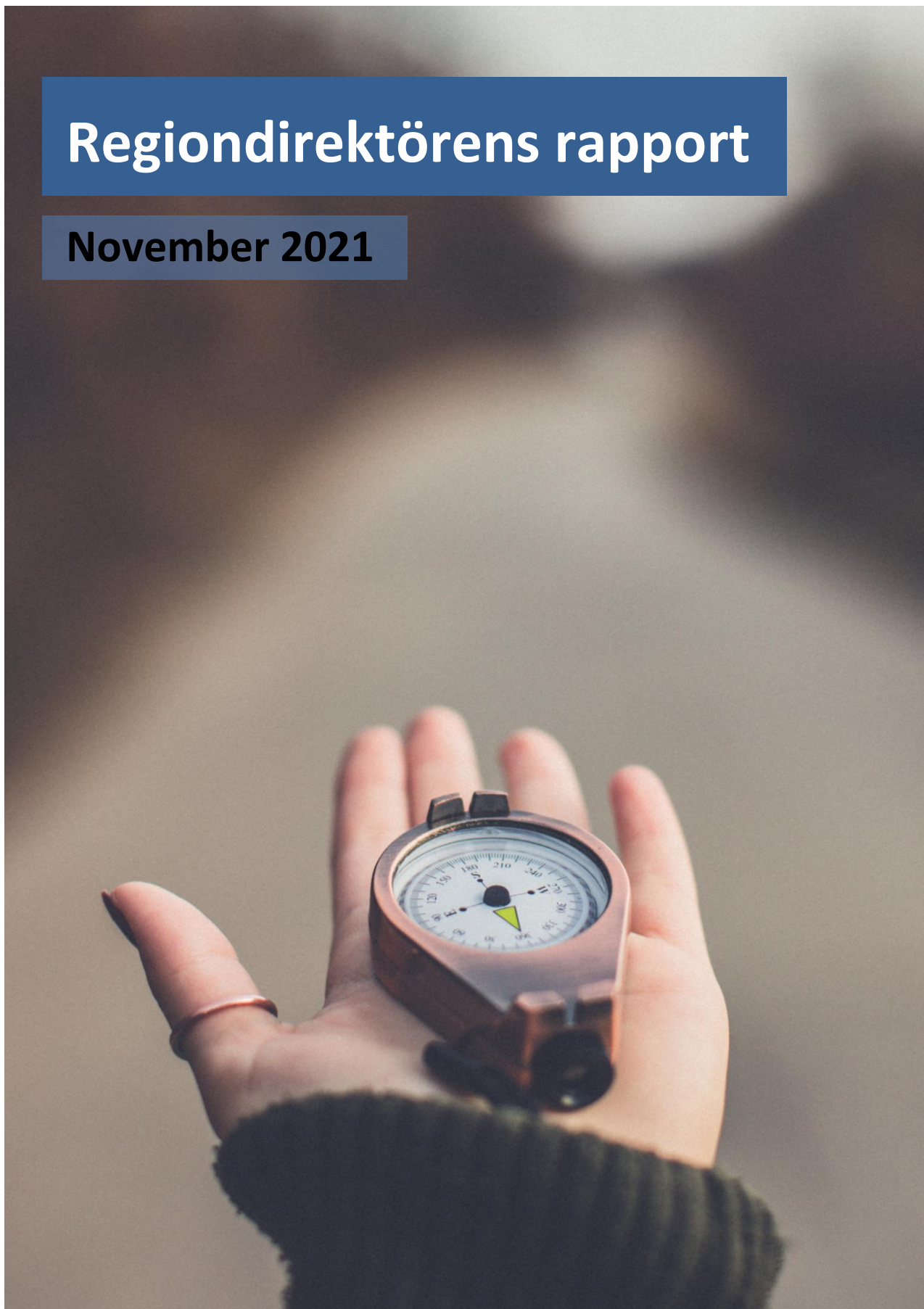

Regiondirektörens rapport

November 2021

Innehållsförteckning

Inledning	3
Ekonomirapport	4
Produktion och tillgänglighet	4
Personalrapport	5
Aktuella händelser	6
Region Norrbotten i lokala medier	6
Vaccinationer covid-19.....	6
Regionen i TV-serie om vården.....	7
Information från verksamheten	7
Division Funktion	7
Division Psykiatri	7
Division Länssjukvård 1	8
Regiongemensamt	8
Smittskydd Norrbotten.....	8
Digitalen nu på samtliga hälsocentraler.....	9
Nära vård	9
Stanna kvar premie för allmänläkare	10
Norrbottens hälsosamtal	10
Juridiska hinder för gränsöverskridande prehospital vård i Norden	10
Avtal om gränsöverskridande samarbete för akutsjukvård.....	11
Statlig utredning om ökad tillgänglighet.....	11
Patientsäkerhet	12
Trycksårs-mätningen	12
Följsamheten till föreskriften om basala hygienrutiner och klädregler	12
Lex Maria och händelseanalyser.....	12
Aktuella tillsynsärenden	12
Regionala utvecklingsnämnden	13
Näringsliv och samhällsplanering.....	13
Kulturverksamheterna.....	14
Bilagor	15
1. Ekonomirapport per september 2021	15
2. Produktion och tillgänglighetsrapport per september 2021	15
3. Personalrapport per september 2021	15

Inledning

När hösten nu övergår till vinter ser vi återigen tecken på ökad smittspridning i våra nordiska grannländer och i Europa. I regionen pågår arbetet för fullt med att ge en tredje dos till riskgrupper och äldre samt vaccineringen av barn från tolv år och uppåt. Det är genom vaccinering i kombination med befintliga smittskyddsåtgärder i vården och samhället som vi ska hålla tillbaka en fjärde våg i Norrbotten.

För att säkra tillgång till akut vård i våra gränsområden samverkar regionen med Norge och Finland kring ambulanssjukvård och larmtjänster. I ett nyligen reviderat samverkansavtal säkerställs att närmsta vårdenhet oavsett landstillshörighet kan rycka ut vid olycka eller sjukdom. Nationellt pågår ett arbete med att ta bort juridiska hinder för gränsöverskridande samarbeten inom prehospital sjukvård. En fråga som Region Norrbotten drivit på under lång tid.

Som regionalt utvecklingsansvarig har regionen inlett en ny runda med besök till länets alla kommuner för att stärka samverkan mellan region, kommuner och näringsliv. Tillsammans kan vi bereda väg för nya företagsetableringar, samhällsomställning och klimatanpassning.

Bilagorna Ekonomirapport, Produktion och tillgänglighet och Personalrapport avser september. Rapporter per oktober kommer skickas ut innan styrelsen sammanträder.

Anna-Stina Nordmark Nilsson

Regiondirektör

Ekonomirapport

Resultatet per september är 1 005 mnkr vilket är 46 mnkr sämre än per augusti men en förbättring med 574 mnkr jämfört med september föregående år. Förbättringen förklaras huvudsakligen av högre skatteintäkter och ett positivt finansnetto.

Verksamhetens resultat är 600 mnkr, vilket är 56 mnkr sämre än föregående år men 278 mnkr bättre än budget. Nettokostnaderna är 339 mnkr (5,6 procent) högre än förra året men har en positiv avvikelse mot budget med 126 mnkr.

Divisionerna redovisar ett negativt resultat på 18 mnkr vilket är en positiv avvikelse på 19 mnkr jämfört med budget. Divisionerna har ökade kostnader för sjukvårdsmaterial och förhöjda personalkostnader, framförallt för egen personal men även för inhyrd. Divisionerna har fått ekonomisk kompensation för analyserna av PCR-prover vilket bidragit till det positiva resultatet jämfört med budget.

Hälsocentralerna som drivs i egen regi redovisar en budgetavvikelse på 14,7 mnkr vilket är en förbättring med 39,4 mnkr jämfört med september föregående år. Statlig ersättning för PCR-testning påverkar resultatet positivt med ca 41 mnkr.

För mer information se bilaga 1 Ekonomirapport per september 2021.

Produktion och tillgänglighet

Både produktion och tillgänglighet har under september påverkats negativt till följd av coronapandemin och dess efterverkningar.

Telefontillgängligheten till hälsocentralerna uppgick till 78,3 procent i genomsnitt för september vilket är lägre än motsvarande period föregående år (84,2 procent 2020). Andel vårdkontakter som skett inom 3 dagar i primärvård (3:an i vårdgarantin) var 90 procent i genomsnitt för september, vilket är samma som september 2020. Efter jämförelser med september 2019 (90,4 procent) före pandemin, visar detta att hälsocentralerna kan upprätthålla en normal verksamhet.

Andel väntande patienter som väntat 90 dagar eller kortare på ett beslutat besök i specialiserad vård var i september 38 procent vilket är 9 procentenheter lägre jämfört med september föregående år (47 procent). Andel väntande patienter som väntat 90 dagar eller kortare på en beslutad operation/åtgärd var i september 28 procent, vilket är 6 procentenheter lägre jämfört med september föregående år (34 procent), och lägre än september 2019 (55 procent). Minskningen jämfört med september 2019 (före pandemin) är en effekt av de åtgärder som vidtagits under coronapandemin.

Totalt antal läkarbesök och övriga vårdgivarbesök har ökat med 3,3 procent jämfört med samma period föregående år. Antalet distanskontakter har ökat

med 33 procent jämfört med samma period 2020. Jämförelser med september 2019 (före pandemin) visar att förändringen tydligt kan kopplas samman med den pågående pandemin. Produktionen av operationer är fortsatt på en låg nivå men ökade under september efter sommarperioden på samma sätt som för september 2020 och 2019.

Beläggningsen i september på sjukhusen i Sunderbyn och Kiruna är något högre än föregående år. På sjukhuset i Gällivare, Piteå och Kalix har beläggningsen minskat något jämfört med samma period föregående år.

För mer information se bilaga 2 Produktion och tillgänglighet per september 2021.

Personalrapport

Regionen har per den sista september 6793 anställda varav 6199 tillsvidareanställda och 594 vikarier och tillfälligt anställda medarbetare. Under september månad minskade antalet anställda med 93 personer jämfört med augusti. Ökningen av vikarier och tillfälligt anställda under juni och juli månad följer samma trend som föregående år, det vill säga ett behov av extrapersonal för att klara av vårdbehovet under semesterperioden.

Rapporten för antal anställda är korrigerad under september månad då den under perioden april till och med augusti 2021 varit baserad på ett felaktigt underlag som beräknat ett för högt antal vikarier och tillfälligt anställda medarbetare.

Den totala arbetade tiden inklusive inhyrd personal i september är 0,9 procent högre jämfört med samma period 2020. Frånvaron har minskat med 41 årsarbetare. Antalet arbetade timmar för inhyrd arbetskraft är 35,9 procent högre jämfört med samma period föregående år.

Extratiden, det vill säga jour och beredskap, övertid och fyllnadstid för egen personal har ökat med 12,5 procent. Ökningen beror på den ansträngda situationen med resurskrävande covid-vård, vaccination, smittspårning och provtagning. I september månad motsvarar den totala extratiden 337 årsarbetare. Övertiden har ökat mest med 22,7 procent på årsbasis (+24 årsarbetare).

Sjukfrånvaron till och med september är 5,7 procent. Trenden för året visar att sjukfrånvaron gradvis sjunker från de fortsatt höga nivåerna som syntes i början av året. Samma period föregående år var sjukfrånvaron 6,08 procent. Den korta sjukfrånvaron har minskat med 0,61 procentenheter jämfört med samma period föregående år och den långa har ökat med 0,23 procentenheter.

För mer information se bilaga 3 Personalrapport per september 2021.

Aktuella händelser

Region Norrbotten i lokala medier

Flera frågor inom regional utveckling har synts i lokala medier under perioden. Det rör både nya och redan kända investeringar i länet men även utmaningar kopplade till elförsörjning. Även att Norrbotten nominerats till regeringens nya exportpris uppmärksammas.

Den goda nyheten kring att Kalix sjukhus är bäst i landet på strokevård får god spridning.

Pandemin får allt mindre utrymme i media i takt med att regionens egen rapportering minskar. Hur smittspridningen ser ut har dock uppmärksamats ungefär på samma sätt som tidigare. När Smittskyddsläkarens analys av det vaccin som getts på särskilda boenden i Norrfjärden och Överkalix blev klar fick den stort genomslag. Även nyheter om tredje dosen vaccin har synts i medieflödet.

Vaccinationer covid-19

Vaccinationerna i regionen fortsätter och i slutet av vecka 41 hade totalt 367722 doser getts. Antalet norrbottningar som vaccinerats med minst en dos uppgick till 188604 (89,3 procent) och antalet fullvaccinerade var 179118 (85 procent). Det är något över riksgenomsnittet (84,4 procent för en dos respektive 79,5 procent fullvaccinerade). Hela målgruppen inklusive 12-15 åringar är nu 221605 personer, men de ingår ännu inte i statistiken som presenteras på Folkhälsomyndighetens sidor, annat än totalt för landet. För Norrbotten ligger andelen vaccinerade 12-15 åringar på ca 25 procent, vilket är något över riksgenomsnittet på 12 procent. Utöver personer med nedsatt immunförsvar rekommenderar nu Folkhälsomyndigheten följande grupper en påfyllnadsdos: personer boende på särskilt boende för äldre (SÄBO); personer med hemtjänst och hemsjukvård, alla personer över 65 år samt personal på SÄBO och inom hemsjukvård och hemtjänst. Av gruppen 80 år och äldre har 13 procent fått en tredje dos, vilket är något under riksgenomsnittet på 15 procent. Regionen erbjuder nu samtidig vaccination mot säsongsinfluensa i samband med påfyllnadsdos.

Spikevax Moderna har pausats till personer födda 1991 eller senare. Detta gäller både nyvaccination och för personer som har fått en första dos Spikevax. De personer som är 30 år och yngre och har fått en första dos Spikevax rekommenderas Comirnaty som dos 2.

Bokning på webb är möjligt för alla doser. Telefonbokningen har varit hårt belastad sedan 80 år och äldre kunde börja boka påfyllnadsdos, vilket krävt mer resurser till telefonbokningen än på länge.

Regionen fortsätter att jobba med insatser för att få upp vaccinationstäckningen för utrikesfödda, yngre samt för personer i vissa identifierade geografiska områden där vaccinationstäckningen är lägre. Det sker i samverkan

med kommunerna, länsstyrelsen samt olika trossamfund. Samarbete har inletts med skolorna för att öka vaccinationstäckningen i åldrarna 12-15 år.

Influensavaccineringarna inleds på SÄBO under vecka 43 och på vaccinationsmottagningarna under vecka 45.

Regionen i TV-serie om vården

Region Norrbotten kommer att medverka i en dokumentärserie på TV som heter "Håll Sverige vid liv", en serie om vården i Sverige. Serien produceras av ITV Studios Sweden AB, på uppdrag av Sveriges Television. Dokumentären kommer att sändas i fyra delar i SVT under våren 2022. Region Norrbotten har tecknat avtal med produktionsbolaget för att medverka i serien. Inspelning sker på flera platser i landet under en och samma dag, den 7 december. Tanken med serien är att visa upp allt vårdarbete som pågår, dygnet runt, året om. Fokus kommer att ligga på dem som arbetar i vården och gör den möjlig. Målsättningen från SVT är att visa upp ett brett spektrum av yrkesgrupper – i serien ska såväl AT-läkaren som är ny på jobbet, transportörer och den erfarna specialistsjuksköterskan få komma till tals. Samtliga inslag kommer att godkännas av dem som medverkar i programmen innan de sänds.

Information från verksamheten

Division Funktion

Den nybildade europeiska myndigheten för krisberedskap på hälsoområdet, European Health Emergency Response Authority (Hera) har avsatt medel för att under 2022 inom ramen för ett 1-årigt projekt utvidga den svenska infrastrukturen för helgenomsekvensering av SARS-CoV-2. Helgenomsekvensering innebär att virusets hela arvsmassa kartläggs vilket är viktigt i samband utredning och även spårning av mutationer. Projektet riktar sig till de regioner som idag saknar denna förmåga vilket Region Norrbotten gör tillsammans med ytterligare 10 regioner. Region Norrbotten kommer att delta i projektet via division Funktion, VO laboratoriemedicin. Utöver förmågan till lokal helgenomsekvensering av SARS-CoV-2 så kommer de instrument som är aktuella även att kunna användas till sekvensering av andra agens.

Division Psykiatri

Psykiatriveckan genomfördes vecka 41. Det är ett samarbete mellan Region Norrbotten och Norrbottens kommuner. Under fyra dagar har personal och allmänhet kunnat ta del av en mängd intressanta föreläsningar direkt från sin dator, surfplatta eller telefon. Psykiatriveckan är ett Samverkansprojekt mellan Socialtjänsten, Luleå Kommun, Region Norrbotten samt Norrbottens Kommuner med syftet att minska stigmatiseringen samt höja kunskapen kopplad till psykisk ohälsa.

Division Länssjukvård 1

Förbättringsarbete inlett för akuten i Sunderbyn

Ett sjukhusgemensamt förbättringsarbete har inletts för att förbättra flödet för patienter som söker vård på akutmottagningen vid Sunderby sjukhus. Medarbetare från flera olika verksamheter har under fyra dagar arbetat gemensamt med uppdraget att identifiera patientens flöde från ankomst till akutmottagningen tills patienten antingen kan åka hem eller bli inlagd på en vårdavdelning. Målet är att förkorta genomloppstiden för patienten och på sikt öppna upp fler vårdplatser. Förslag har tagits fram för åtgärder på både kort och lång sikt.

Länssamordnare/utvecklingsledare palliativ vård

Inom ramen för omställningen till en god och nära vård kommer en översyn av den palliativa vården ske i samverkan mellan divisionerna. Som en första åtgärd har en tjänst som länssamordnare/utvecklingsledare tillsatts med start under november månad. Uppdraget innefattar bland annat ansvar för regionövergripande utveckling och förbättringsarbeten inom palliativ vård. I uppdraget ingår även att skapa god samverkan med länets kommuner och utveckla digital teknik för att möjliggöra hjälp och stöd i hemmet.

Regiongemensamt

Smittskydd Norrbotten

Smittskydd Norrbottens arbete inriktas fortsatt på insatser mot coronapandemin i länet. Covid-19-situationen i Norrbotten oktober 2021 är förhållandevis lugn även om länet den senaste månaden haft en incidens som är högre än riksgenomsnittet. Smittspridningen sker framförallt i ungdomsgrupper. Belastningen i vården orsakad av covid-19 är fortsatt låg. Vaccinationskampanjen har fått ett gott genomslag och glädjande noteras engagemang hos många samhällsaktörer.

Under november påbörjas det viktiga arbetet med att genomföra förebyggande insatser mot årets säsongsinfluensa. Influensasäsongen 2021-22 riskerar att bli besvärlig. Dels på grund av att det inte var någon influensa i fjol vilket ger en sämre immunitet i befolkningen än tidigare år. Dels därför att det finns tecken på att årets influensa kan bli av typen H3N2, vilket är en variant som inte dominerat de senaste åren och därmed har låg förväntad immunitet hos befolkningen. H3N2 kan ge besvärlig sjukdom framför allt bland äldre. Förutom vikten av att vaccinera personer i riskgrupp är en vaccinationsinsats bland de som jobbar inom vård och omsorg väldigt viktig. Därtill att personalen i vården tar med sig erfarenheterna från covid-19 arbetet kring förebyggande av smittspridning – vårdhygieniska principer och så kallad source control, en extra förebyggande åtgärd som syftar till att skydda patienter, omsorgstagare, brukare och vårdpersonal från covid-19-smitta från symptomfria smittbärare.

Digitalen nu på samtliga hälsocentraler

Införandet av Digitalen på samtliga regiondrivna hälsocentraler i länet genomfördes den 6 oktober 2021. Starten har gått bra, och alla hälsocentraler har fått ärenden i Digitalen. Tjänsten har flera nya funktioner:

- Medborgarna har en väg in i Digitalen och slussas via listning till sin hälsocentral eller Digitalen 1177 beroende på öppettider. Funktionen med listningsstyrning till hälsocentral är Region Norrbotten först i landet med.
- Medborgarna loggar in via 1177 och det finns nu fler möjligheter att logga in i tjänsten.
- Om väntetiden för att få chatta med hälsocentralen blir 60 minuter kan ärendet även tas emot av Digitalen 1177.
- Medarbetare på hälsocentralerna kan se ärenden både i Digitalen och i TeleQ där de har alla samtal till hälsocentralen. Det minskar antalet system att bevaka.

Medborgarna har visat stor nyfikenhet för Digitalen, det är många som går in och påbörjar ärendet men väljer att inte avsluta. En stor andel av användarna har använt chatt-funktionen. Det är dock få som väljer att lämna ett betyg efter avslutad chatt, vilket gör att medelbetyget i dagsläget inte är tillförlitligt.

Under perioden 6 oktober till och med 21 oktober var antalet inloggningar i tjänsten 12946. Antal startade och avslutade chattar var 1829. Det är främst föräldrar och medborgare från 20-39 år som använt Digitalen. Det pågår en omfattande marknadsföringskampanj till medborgarna i form av annonseringar i sociala medier, gratistidningar/annonsblad och radioreklam.

Nära vård

Den gemensamma målbilden för omställningen till nära vård beslutades av ett enigt regionfullmäktige i juni 2021. Flertalet kommuner har antagit målbilden och de som kvarstår förväntas ha antagit den senast vid årsskiftet.

För att konkretisera målbilden har politiska samverkansberedningen beslutat att en gemensam strategi för nära vård ska tas fram tillsammans med länets kommuner. Strategin ska tydliggöra önskad riktningförändring och prioriterade områden. En arbetsgrupp med representation från olika verksamhetsområden kommer att tillsättas för att ta fram strategin.

Redan nu pågår aktiviteter i länet som bidrar till förflyttning mot nära vård. Som exempel kan nämnas nära vård-team tillsammans med länets kommuner i Östra Norrbotten, hemmonitorering av patienter med hjärtsvikt och ökad tillgänglighet till vården via Digitalen.

Under hösten deltar ca 120 tjänstepersoner och 20 förtroendevalda i Norrbotten i Sveriges kommuner och regioners riktade ledarskapsprogram för nära vård. Syftet är att öka kompetensen i att leda en storskalig förändring samt att dela erfarenheter och lära av varandra. I december och februari hålls

länsmöten i Norrbotten för de förtroendevalda som deltar i ledarskapsprogrammet.

En gemensam webbplattform för nära vård har skapats på regionens webbplats NLL+ för att tillhandahålla en samarbetsyta för information, stödmaterial och verktyg. För att kunna sprida kunskap om nära vård och den gemensamma målbilden har presentationsmaterial tagits fram och tillgängliggörs nu via webbplatsen.

Stanna kvar premie för allmänläkare

I syfte att främja kontinuiteten, minska beroende av inhyrd bemanning och skapa en omfördelning mellan slutenvård och öppenvård beslutade regionen 2018 att rikta ett särskilt erbjudande till specialister inom allmänmedicin. Erbjudandet innebär att specialister som förbinder sig att arbeta inom primärvården enligt överenskommen tid (36 månader) får en utfästelse om direktpension av regionen genom en kapitalförsäkring. Regionen erbjöd 2018 samtliga specialister inom allmänmedicin, samt ST-läkare som påbörjat tjänstgöring inom allmänmedicin, möjligheten att teckna sig för erbjudandet. Totalt valde 85 anställda att ingå avtal med regionen. Under perioden juni 2018 till och med november 2021 har 70 anställda (82,4 procent av tecknade avtal) kvarstått i anställning som specialist hos regionen. Majoriteten av de 70 anställda har redan eller kommer att fullgöra sitt åtagande om 36 månaders tjänstgöring och få sin pensionsavsättning placerad under sista kvartalet 2021. Inbetalt belopp för de 70 specialister som fortsatt kvarstår i avtalet uppgår till och med november 2021 till 17 mnkr exklusive löneskatt.

Norrbottens hälsosamtal

Coronapandemin har inneburit att de flesta hälsocentraler haft begränsade möjligheter att genomföra Norrbottens hälsosamtal med 40- 50- och 60-åringar. Pandemin har även inneburit att två utbildningstillfällen av nya samtalsledare har fått ställas in. Under september-oktober kunde dock utbildning genomföras för 19 nya samtalsledare från totalt 11 hälsocentraler. Utbildningen var för första gången digital och utfördes under fem halvdagar.

Juridiska hinder för gränsöverskridande prehospital vård i Norden

Frågan om hinder för gränsöverskridande prehospital vård i Norden har varit aktuell under lång tid. Regionen har sedan år 2016 arbetat aktivt med att lyfta behovet av en översyn av gällande författningar till nationell nivå. År 2019 beslutade regiondirektörernas nätverk att ge Sveriges kommuner och regioner i uppdrag att lämna en hemställan till regeringen och året efter fick Socialstyrelsen i uppdrag att leda arbetet i samverkan med Transportstyrelsen och Läke-medelsverket.

Uppdraget är att identifiera juridiska hinder samt belysa övriga frågeställningar som är nödvändiga att åtgärda för att möjliggöra gränsöverskridande ambulanssjukvård, både mark- och luftburen ambulans.

Socialstyrelsen har i maj 2021 presenterat en första delrapport där det föreslås att nya regler införs i patientsäkerhetslagen och i hälso- och sjukvårdslagen. Förslagen innebär att ambulanspersonal från Norge, Finland och Danmark ska godkännas för uppdrag i Sverige. Det betyder att kompetens- och bemanningskrav samt läkemedelshantering godkänns för personal från dessa länder. Transportstyrelsen och Läkemedelverket inkommer med delrapporter om trafikföreskrifter och övriga ansvarsfrågor under hösten 2021 och uppdraget slutredovisas till Socialdepartementet våren 2022.

Avtal om gränsöverskridande samarbete för akutsjukvård

Människor som bor i eller besöker gränsområden mellan Sverige, Norge och Finland ska kunna erhålla en säker akutsjukvård även vid långa avstånd till vårdgivare. Närmsta hjälpinsats i landet eller grannland ska anropas för att vara snabbt på plats och hjälpa skadade vid ett sjuk- eller olyckstillfälle.

Regionen har sedan 2011 haft avtal om gränsöverskridande samarbete inom ambulanssjukvården med Helse Nord i Norge och sjukhusdistrikt i norra Finland. År 2015 slöt parterna avtal om gemensamt långsiktigt samarbete tillsammans med Region Västerbotten och förnyade samtidigt avtalet prehospital ambulanssjukvård i gränsregioner. Hösten 2021 har avtal och rutiner reviderats i syfte att säkerställa en effektiv och patientsäker vård. Arbetet har genomförts i samverkan med ansvariga för akutsjukvård, mark- och luftburen ambulans samt larmcentraler i nord Norge, Sverige och Finland.

Statlig utredning om ökad tillgänglighet

Den statliga utredningen *Vägen till ökad tillgänglighet - långsiktigt, strategiskt och i samverkan (SOU 2021:59)* har lämnat ett första delbetänkande. Utredningen föreslår att regionerna bör ha en skyldighet att informera patienten om vårdgarantins villkor, bland annat avseende vård i annan region, i samband med av- eller ombokning av vård och när patienten på eget initiativ bokar vård. Patienten bör erbjudas att vara delaktig vid tidsbokning och regionen bör hjälpa patienten till annan vårdgivare om det står klart att tid inte kan ges inom 90 dagar. En tidsgräns på 14 dagar för besked om tid bör införas från det att remiss har utfärdats eller, om någon remiss inte är nödvändig, från det att den enskilde har sökt kontakt med den specialiserade vården. Tidsgränsen bör gälla såväl besöksgarantin som behandlingsgarantin.

Region Norrbotten har beslutat att inrätta en vårdlotsenhet för att säkerställa att alla patienter får vård inom vårdgarantin, eller utifrån medicinsk prioritet. För att möjliggöra detta pågår produktions- och kapacitetsplanering och schemaläggning inom berörda verksamheter. Det innebär att både en remissbekräftelse och erbjudande om tid, eller ett besked om att vårdgarantin inte kan uppfyllas, kommer att kunna lämnas inom 14 dagar under normala förhållanden.

Patientsäkerhet

Trycksårs-mätningen

Under vecka 37 deltog regionen i de nationella mätningarna av trycksår. Förekomsten av trycksår mäts på alla inläggande patienter en särskild dag. Mätningen omfattar observation, riskbedömning och journalgranskning. Preliminära data visar att andelen patienter med trycksår har ökat från 16,2 procent 2020 till 21,5 procent i år. Det innebär att regionen har det näst sämsta resultatet i riket, vars medelvärde är 13,2 procent. Flest trycksår finns i åldersgruppen 70-79 år och män är i majoritet bland de som drabbas. Lokalisation av det vanligaste trycksåret är i nämnd ordning rygglut/sacrum 47,1 procent, häl 19,8 procent, fötter 13,7 procent samt annat 11,8 procent. Trots att majoriteten av trycksår uppstår i rygglut används inte förebyggande eller behandlande madrasser i den omfattningen som är önskvärt. Istället är det planerade lägesändringar i säng och stol som utförs, därefter förebyggande madrasser, glidlakan/matta, hällavlastning och behandlande madrass. Även där placerar sig regionen som trea från slutet.

Följsamheten till föreskriften om basala hygienrutiner och klädregler

Följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler samt kunskap om riskfaktorer är grundläggande i det förebyggande arbetet mot vårdrelaterade infektioner. Följsamheten mäts varje månad av verksamheterna som utför observationer och dokumenterar resultat i regionens databas. Regionens månads-mätningar inom basala hygienrutiner visar en genomsnittlig följsamhet på 75 procent. Målet är 100 procent.

Lex Maria och händelseanalyser

Under 2021 till och med oktober månad har regionen lämnat in 30 lex Maria anmälningar till Inspektionen för vård och omsorg. Av dessa är 12 ärenden från 2021 och resterande från 2020. Antalet utredningar som inte har påbörjats på grund av brist på analysledare har den senaste månaden ökat från 8 till 14. En utbildning för analysledare i metoden för händelseanalys har genomförts i september. De nyutbildade analysledarna har sedan fördelats ut för att under handledning genomföra utredningar eller gå bredvid en van analysledare i en utredning.

Under 2021 är det åtta suicid där en lex Maria anmälan är gjord eller ska göras. Under 2020 var det totalt 12 suicid som lex Maria anmälades.

Aktuella tillsynsärenden

Det pågår en uppföljning av ett tillsynsärende som berör akutmottagningen vid Sunderby sjukhus. Uppföljningen riktar sig mot patientsäkerhetsrisker för de patienter som ligger kvar på akutmottagningen i väntan på vårdplats. Förutom att Inspektionen för vård och omsorg begärt handlingar, yttranden och uppgifter på beläggning och ledtider kommer de hålla ett dialogmöte med divisionschefer och verksamhetschefer.

Regionala utvecklingsnämnden

Regionen har tidigare under mandatperioden genomfört kommundialoger med länets samtliga kommuner. En uppföljande runda har nu påbörjats och första kommun som regionen besökte var Övertorneå. Vid besöket i Övertorneå gjordes bland annat ett platsbesök på Lupioberget där Explore the North uppför en turistanläggning. Regionen beviljade ett EU-stöd om 16 mnkr till projektet i april 2021 och anläggningen förväntas vara klar och tagen i drift i december 2021. I Övertorneå vill man från kommunens sida fortsätta satsa på kulturella och kreativa näringar och vid dialogen fördes diskussioner om hur samarbetet mellan kommunen, näringslivet och regionen kan stärkas.

Regionala utvecklingsavdelningen upplever ett högt tryck från kommuner, kultursektorn och näringslivet med avseende på de etableringar som har aviserats. Regionens kompetens och möjlighet att bidra med ekonomiska resurser efterfrågas i allt högre grad.

Näringsliv och samhällsplanering

Programmeringsarbetet

Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)

Det har inkommit mindre synpunkter från Näringsdepartementet om det inlämnade ERUF-programmet som har besvarats och mindre textdelar har justerats.

Europeiska socialfonden plus (ESF+)

Förslaget till nationellt ESF+ program är klart och inskickat till kommissionen. Programmet som för Sverige omfattar 696 miljoner euro förväntas beslutas i januari/februari 2022. Därefter ger regeringen regionalt utvecklingsansvariga uppdraget att arbeta fram regionala handlingsplaner i nära samarbete med ESF-rådets regionkontor. Nytt i kommande programperiod är en extra fördelning till gleshetregioner vilket innebär en budgetökning för Övre Norrland jämfört med innevarande programperiod. Programmet är försenat på grund av att partnerskapsöverenskommelsen inte är klar. Detta gäller även ERUF och JTF/FRO.

Interreg Aurora

Programmet är inskickat och godkänt av Sverige och Finland. Det finns en osäkerhet kring storleken på Norges medfinansiering av programmet.

Just Transition Fund (JTF)

JTF kommer att ha en snäv tolkning där endast stålproduktionen omfattas. Budgetförslaget för JTF/FRO är ca 63,4 miljoner euro.

Interreg Kolarctic

Arbetet med att ta fram programdokumentet fortsätter. Följande fyra prioriteringar är utpekade för den kommande perioden:

- digitalisering, forskning och innovation
- klimatanpassning, restaurering och skydd av natur samt bevarande av biodiversitet
- kultur och turism
- folk-till-folk projekt för att öka tilliten mellan de deltagande regionerna.

Programmet förväntas lämnas till kommissionen den sista december 2021.

EU-projekt om samhällsomställning i norra Sverige

Norra Sverige befinner sig i Sveriges och världens centrum genom de stora investeringar som nu genomförs för att bygga verksamheter som stödjer en hållbar utveckling inom olika sektorer. Det är ett paradigmskifte som äger rum därför att den omställning som krävs saknar historisk motsvarighet och ska genomföras på kort sikt.

Region Norrbotten har som regionalt utvecklingsansvarig aktör erbjudits delta i en ansökan om ett EU-projekt för att bidra till att bygga kapacitet och förmåga hos kommuner och regioner att hantera samhällsomställning till följd av nya investeringar och etableringar i klimatförändringens spår. Projektet planeras ske i nära samverkan med kommuner och Region Västerbotten. Den strategiska satsningen ska sedan kunna fortsätta in EU:s nya programperiod under år 2023. Satsningen innehåller fyra delar; marknadsföring och mottagarkapacitet, kompetensförsörjning, rurban planering och energisystem med Agenda 2030 som utgångspunkt. Genomgripande teman kommer att vara digitalisering, kommunikation, innovation, lärande och attraktivitet.

Kulturverksamheterna

Tillfälligt förstärkt verksamhetsbidrag till regional kulturverksamhet inom kultursamverkansmodellen

Statens kulturråd beslutar om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet. Ett extra stöd utlystes till regionerna i mars 2021 om en tillfällig generell förstärkning till konst- och kulturverksamheter som finansieras inom kultursamverkansmodellen. Region Norrbotten beviljades 5 870 000 kr som fördelades till 11 verksamheter. I september gjorde Statens kulturråd en ändring av beslutet om tillfällig generell förstärkning där regionen beviljades ytterligare 806 000 kr som ska vidarefördelas enligt beslut på Regionala utvecklingsnämnden den 9 november 2021. Därmed har regionen beviljats totalt 6 676 000 kr i tillfällig generell förstärkning av verksamhetsbidrag inom kultursamverkansmodellen under 2021.

Ett formstarkt Norrbotten

Den 6 oktober invigdes utställningen *Ett formstarkt Norrbotten* på Norrbottens museums i Luleå. Utställningen är en avslutning på det tvååriga projektet *Formstarkt Norrbotten* som drivits med syfte att skapa nya möten mellan besöksnäringen och professionella utövare inom konsthantverk, hantverk, slöjd och design. I utställningen visas resultatet från projektets produktutvecklingsspår där sju team och totalt nitton deltagare har arbetat till-

sammans under ett års tid. I teamen finns representanter från besöksnäringen och formgivare. Projektet är ett samarbete mellan regionens Resurscentrum för konst och hemslöjdskonsulent tillsammans med Konsthantverkscentrum, Swedish Lapland visitors board, Sameslöjdsstiftelsen och Svensk Form Norrbotten. Utställningen på Norrbottens museum pågår till den 9 januari 2022.

Konferensen Kulturting Norr

Den 1 oktober 2021 genomfördes den digitala kulturkonferensen *Kulturting Norr - Nya vägar och förändrade villkor!* Konferensens tema kretsade kring de förändrade villkor och alternativa tillvägagångssätt som pandemin medfört för kulturen. Konferensen vände sig till kulturskapare, aktörer inom kulturområdet, tjänstepersoner och politiker och totalt deltog närmare 200 personer på konferensen. *Kulturting Norr* arrangerades av Region Norrbotten tillsammans med regionerna Västerbotten, Västernorrland och Jämtland Härjedalen inom kultursamarbetet Kultur i Norr. I programmet återfanns bland annat Pier Luigi Sacco, professor i kulturekonomi vid IULM University Milan och gästprofessor vid Harvard University samt regeringens särskilda utredare för *Återstart för Kulturen* Linda Zachrisson. Från Myndigheten för kulturanalys deltog Hanna Borgblad som föreläste om pandemins effekter på kultursektorn. Dessutom innehöll dagen ett flertal panelsamtal, politikersamtal och olika kulturinslag.

Bilagor

1. Ekonomirapport per september 2021
2. Produktion och tillgänglighetsrapport per september 2021
3. Personalrapport per september 2021